

ZAKON

O JAVNIM MEDIJSKIM SERVISIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

1. Predmet zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se, u skladu sa evropskim standardima i međunarodnim dokumentima u oblasti elektronskih medija, rad javnih medijskih servisa i to Javne medijske ustanove „Radio-televizija Srbije” i Javne medijske ustanove „Radio-televizija Vojvodine”, njihova delatnost i načela na kojima se zasniva obavljanje delatnosti, javni interes koji ostvaruju, javnost rada, način izbora organa i njihova nadležnost, donošenje akata, kao i obezbeđivanje sredstva za rad i način njihovog finansiranja.

2. Javni medijski servis

Član 2.

Javni medijski servis je nezavisan i samostalan pravni subjekt koji, obavljanjem svoje osnovne delatnosti, omogućava ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja, i pruža opšte i sveobuhvatne medijske usluge koje podrazumevaju informativne, obrazovne, kulturne i zabavne sadržaje namenjene svim delovima društva.

Javni medijski servis iz stava 1. ovog člana čine republički i pokrajinski javni medijski servis.

Republički javni medijski servis je Javna medijska ustanova „Radio-televizija Srbije” (u daljem tekstu: RTS), sa sedištem u Beogradu.

Pokrajinski javni medijski servis je Javna medijska ustanova „Radio-televizija Vojvodine” (u daljem tekstu: RTV), sa sedištem u Novom Sadu.

RTS i RTV sarađuju u obavljanju svoje osnovne delatnosti.

3. Delatnost javnog medijskog servisa

Član 3.

Osnovna delatnost javnog medijskog servisa u funkciji je ostvarivanja javnog interesa definisanog ovim zakonom, a podrazumeva proizvodnju, kupovinu, obradu i objavljivanje radio, televizijskih i multimedijalnih sadržaja, naročito informativnih, obrazovnih, kulturno-umetničkih, dečjih, zabavnih, sportskih, verskih i drugih koji su od javnog interesa za građane, a koji za cilj imaju ostvarivanje ljudskih prava i sloboda, razmenu ideja i mišljenja, negovanje vrednosti demokratskog društva, unapređivanje političke, polne, međunacionalne i verske tolerancije i razumevanja, kao i očuvanje nacionalnog identiteta srpskog naroda i nacionalnih manjina, kao i pružanje audio i audio-vizuelnih medijskih usluga i objavljivanje elektronskih izdanja kao usluga od javnog interesa.

Pored delatnosti iz stava 1. ovog člana javni medijski servis može obavljati i komercijalnu delatnost, kojom se ne sme ugroziti obavljanje osnovne delatnosti, kao što je :

- 1) ustupanje prava na javno saopštavanje radijskih, televizijskih ili drugih medijskih sadržaja;
- 2) objavljivanja oglasnih poruka ili drugog oblika audio-vizuelne komercijalne komunikacije (npr. sponzorstvo, plasiranje proizvoda i dr.);
- 3) pružanje interaktivnih usluga koje su u vezi sa medijskim uslugama ili drugih interaktivnih usluga;
- 4) organizovanje javnog izvođenja muzičkih sadržaja i drugih priredbi koje nisu sastavni deo usluga javnog medijskog servisa;
- 5) proizvodnja, davanje u zakup i prodaja fonograma i videograma;
- 6) pružanje tehničkih usluga i iznajmljivanje proizvodnih i drugih kapaciteta;
- 7) druge komercijalne delatnosti koje služe obavljanju osnovne delatnosti, ako se one u manjem opsegu ili uobičajeno obavljaju uz tu delatnost (pružanje intelektualnih usluga, izdavačka delatnost i sl.).

4. Osnovna načela rada javnog medijskog servisa

Član 4.

Rad javnog medijskog servisa zasniva se na sledećim načelima:

- 1) istinito, nepristrasno, potpuno i blagovremeno informisanje;
- 2) nezavisnost uređivačke politike;
- 3) nezavisnost od izvora finansiranja;
- 4) zabrana svakog oblika cenzure i nezakonitog uticaja na rad javnog medijskog servisa, redakcije i novinara;
- 5) primena međunarodno priznatih normi i principa, a naročito poštovanje ljudskih prava i sloboda i demokratskih vrednosti;
- 6) poštovanje profesionalnih standarda i kodeksa.

5. Institucionalna autonomija

Član 5.

U obavljanju osnovne delatnosti javni medijski servis ima institucionalnu autonomiju i uređivačku nezavisnost a naročito u pogledu:

- 1) utvrđivanja koncepcije i određivanja programskih sadržaja, u skladu sa zakonom;
- 2) uređivanja programske šeme;
- 3) organizacije delatnosti;
- 4) izbora rukovodilaca, glavnih i odgovornih urednika i zapošljavanja;
- 5) nabavke i prodaje robe i usluga;
- 6) upravljanja finansijskim sredstvima, u skladu sa zakonom;
- 7) pripreme i izvršavanja finansijskog plana;
- 8) pregovaranja, odnosno pripreme i potpisivanja pravnih akata koji se odnose na poslovanje ustanova;
- 9) izbora zastupnika u pravnim poslovima i u drugim pravnim stvarima.

6. Odnos javnog medijskog servisa prema javnosti

Član 6.

U svom delovanju javni medijski servis ostvaruje javni interes, uvažava zahteve javnosti i za svoje delovanje odgovara javnosti.

Odgovornost javnog medijskog servisa prema javnosti kao i uticaj javnosti na njegovo delovanje ostvaruje se posebno:

- javnošću postupka imenovanja organa javnog medijskog servisa;
- učešćem javnosti u unapređivanju radijskog i televizijskog programa;
- obavezom javnog medijskog servisa da pravovremeno i istinito obaveštava javnost o obavljanju svoje delatnosti, o uslovima i načinu pružanja svojih usluga i o drugim pitanjima koja se tiču obavljanja delatnosti za koje je osnovan;
- objavljinjem plana rada, finansijskog plana i izveštaja o radu i poslovanju;
- podnošenjem izveštaja o radu i poslovanju javnog medijskog servisa Narodnoj skupštini i Savetu Regulatora;
- blagovremenim ispunjavanjem obaveza propisanim zakonom kojim se uređuje sloboden pristup informacijama od javnog značaja.

II. JAVNI INTERES KOJI OSTVARUJE JAVNI MEDIJSKI SERVIS

Član 7.

Javni interes, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast javnog informisanja, koji javni medijski servis ostvaruje kroz svoje programske sadržaje, je:

- 1) istinito, blagovremeno, potpuno, nepristrasno i profesionalno informisanje građana i omogućavanje slobodnog formiranja i izražavanja mišljenja slušalaca i gledalaca na teritoriji Republike Srbije, autonomne pokrajine i lokalne samouprave;
- 2) poštovanje i predstavljanje osnovnih ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrednosti i institucija i unapređivanje kulture javnog dijaloga;
- 3) poštovanje privatnosti, dostojanstva, ugleda, časti i drugih osnovnih prava i sloboda čoveka;
- 4) poštovanje i podsticanje pluralizma političkih, verskih i drugih ideja i omogućavanje javnosti da bude upoznata sa tim idejama, ne služeći interesima pojedinih političkih stranaka i verskih zajednica, kao ni bilo kom drugom pojedinačnom političkom, ekonomskom, verskom i sličnom stanovištu ili interesu;
- 5) zadovoljavanje potreba u informisanju svih delova društva bez diskriminacije, vodeći računa naročito o društveno osjetljivim grupama kao što su deca, omladina i stari, manjinske grupe, osobe sa invaliditetom, socijalno i zdravstveno ugroženi i dr.;
- 6) zadovoljavanje potreba građana za programskim sadržajima koji obezbeđuju očuvanje i izražavanje kulturnog identiteta kako srpskog naroda tako i nacionalnih manjina, vodeći računa da nacionalne manjine prate određene programske celine i na svom maternjem jeziku i pismu;
- 7) nepristrasno obrađivanje političkih, istorijskih, privrednih, socijalnih, zdravstvenih, kulturnih, obrazovnih, naučnih, ekoloških i drugih pitanja, omogućavajući ravnopravno sučeljavanje različitih stanovišta;

- 8) besplatno i jednak predstavljanje političkih stranaka, koalicija i kandidata koji imaju potvrđene izborne liste za republičke, pokrajinske ili lokalne izbore, u vreme predizborne kampanje;
- 9) afirmisanje nacionalnih kulturnih vrednosti srpskog naroda i nacionalnih manjina koji žive u Republici Srbiji, kao i zbližavanja i prožimanja njihovih kultura;
- 10) razvoj medijske pismenosti stanovništva;
- 11) proizvodnja domaćeg dokumentarnog i igranog programa;
- 12) blagovremeno obaveštavanje o aktuelnim zbivanjima u svetu i o naučnim, kulturnim i ostalim civilizacijskim dostignućima;
- 13) unapređivanje opšteg obrazovanja, zdravstvenog obrazovanja i obrazovanja u vezi sa zaštitom životne sredine;
- 14) razvijanje kulture i umetničkog stvaralaštva;
- 15) negovanje humanih, moralnih, umetničkih i kreativnih vrednosti;
- 16) zadovoljavajuće zabavnih, rekreativnih, sportskih i drugih potreba građana;
- 17) informisanje naših građana u inostranstvu, kao i pripadnika srpskog narod koji živi van teritorije Republike Srbije;
- 18) predstavljanje kulturnog nasleđa i umetničkog stvaralaštva u zemlji i inostranstvu;
- 19) informisanje inostrane javnosti o događajima i pojavama u Republici Srbiji.

Član 8.

U ostvarivanju javnog interesa iz člana 7. ovog zakona javni medijski servis dužan je da:

- 1) uvažava jezičke i gorovne standarde, kako većinskog stanovništva tako, u odgovarajućoj srazmeri, i nacionalnih manjina na području na kome se program emituje kao i jezičke i gorovne standarde gluvih i nagluvih osoba;
- 2) na republičkom, pokrajinskom i lokalnom nivou koristi sve svoje raspoložive kapacitete uključujući i dopisničku mrežu u cilju ostvarivanja prava svih građana na ravnopravno informisanje;
- 3) obezbedi korišćenje i razvoj savremenih tehničko-tehnoloških standarda u proizvodnji i objavljinju programa i u predviđenom vremenu realizuju planove prelaska na nove digitalne tehnologije;
- 4) sarađuje sa drugim javnim medijskim servisom i razmenjuje programske sadržaje koji su od interesa za građane Republike Srbije;
- 5) obezbeđuje čuvanje radijskih i televizijskih zapisa kao kulturnog nasleđa od nacionalnog interesa.

Upotreba jezika i pisma

Član 9.

Javni medijski servis dužan je da u programima koristi srpski jezik, cirilično pismo i znakovni jezik kao oblik komunikacije gluvih i nagluvih osoba.

Upotreba srpskog jezika nije obavezna u programu namenjenom pripadnicima nacionalnih manjina, ali se ovi programi mogu titlovati na srpski jezik.

Upotreba srpskog jezika i ciriličkog pisma nije obavezna ni:

- 1) ako se objavljaju filmovi i druga audio-vizuelna i radijska dela u izvornom obliku;
- 2) ako se objavljaju muzička dela s tekstom koji je pisan na stranom jeziku;
- 3) ako su programi namenjeni učenju stranog jezika;
- 4) ako su programi namenjeni stranim državljanima ili građanima Republike Srbije koji žive van njene teritorije, koji te programe ne mogu pratiti na srpskom jeziku;
- 5) ako se u programu, radi verodostojnosti informacije, objavljaju dokument, ime ili izjava u izvornom obliku.

Evropska nezavisna produkcija

Član 10.

Javni medijski servis obezbeđuje najmanje 10% godišnjeg programskega vremena ili najmanje 10% godišnjeg programskega budžeta, za audio-vizuelna dela evropske nezavisne produkcije, izuzimajući vreme namenjeno za vesti, sportske događaje, igre, reklame, teletekst i televizijsku prodaju.

Udeo iz stava 1. ovog člana dostiže se postepeno, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje oblast elektronskih medija, uvažavajući obavezu javnog medijskog servisa da obezbedi ostvarivanja javnog interesa kroz informativne, obrazovne, kulturne i zabavne sadržaje.

Programski sadržaji stariji od pet godina mogu činiti najviše polovinu udela iz stava 1. ovog člana.

Programski sadržaji nezavisnih produkcija iz stava 1. ovog člana biraju se na osnovu javnog konkursa.

Postupak i kriterijumi za odabir programskega sadržaja iz stava 1. ovog člana bliže se utvrđuje opštim aktom javnog medijskog servisa.

Kriterijumi za odabir programskega sadržaja iz stava 1. ovog člana moraju biti nediskriminatory i u skladu sa programskim obavezama propisanim ovim zakonom.

Oглаšавање

Član 11.

Oглашавање у програмима јавног медијског сервиса се уређује законом који регулише област електронских медija и област оглашавања.

Јавни медијски сервис има право да одбие објављивање огласних порука због садржаја који је suprotan programskim обavezama utvrđеним законом, другим прописима и правилима којима се уређује оглашавање.

III. USTANOVE JAVNOG MEDIJSKOG SERVISA

1. Status, programi i nove medijske usluge

Status

Član 12.

RTS i RTV imaju status pravnog lica.

Programi

Član 13.

RTS pruža medijske usluge na najmanje dva televizijska i najmanje tri radijska programa na teritoriji Republike Srbije.

RTV pruža medijske usluge na najmanje dva televizijska i najmanje tri radijska programa na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine.

RTS i RTV pruža medijske usluge kao elektronsko izdanje na internetu.

Najmanje jedan televizijski i jedan radijski program javnog servisa mora pružati opšte medijske usluge.

Nove medijske usluge

Član 14.

Javni medijski servis može započeti pružanje nove medijske usluge radija ili televizije ili audio, odnosno audio-vizuelne medijske usluge na zahtev, ako je njen ukupan uticaj na tržište opravдан dodatnom vrednošću u smislu ispunjavanja demokratskih, socijalnih i kulturnih potreba društva i programske obaveze predviđenih odredbama člana 7. ovog zakona.

Novom medijskom uslugom, u smislu ovoga zakona, smatra se usluga koja se bitno razlikuje od usluga koje ustanova javnog medijskog servisa već pruža u pogledu sadržaja, pristupa ili grupe korisnika kojima je namenjena.

Postojeća medijska usluga smatraće se novom medijskom uslugom ako je tako izmenjena da ispunjava merila iz stava 2. ovog člana.

Generalni direktor javnog medijskog servisa utvrđuje predlog za uvođenje nove medijske usluge koji sadrži jasan i potpun opis nove medijske usluge i obrazloženje opravdanosti njenog uvođenja, tehničkih uslova, označenje grupe korisnika kojima je namenjena, opis načina finansiranja i ocenu mogućeg uticaja na konkurenčiju na relevantnom tržištu elektronskih medija.

Predlog za uvođenje nove medijske usluge dostavlja se na mišljenje Regulatoru u vezi sa mogućim uticajem nove medijske usluge na konkurenčiju na relevantnom tržištu.

Regulator analizira mogući uticaj nove medijske usluge na relevantno tržište u saradnji sa organom nadležnim za zaštitu konkurenčije.

Regulator dostavlja mišljenje javnom medijskom servisu sa izveštajem o analizi u roku od 90 dana od dana dostavljanja predloga.

Javni medijski servis organizuje i sprovodi javnu raspravu o predlogu za uvođenje nove medijske usluge koja ne može trajati kraće od 30 dana.

Nakon sprovedene javne rasprave, Upravni odbor javnog medijskog servisa donosi odluku o uvođenju nove medijske usluge.

Član 15.

Javni medijski servis pruža medijske usluge preko operatora elektronske komunikacione mreže za terestričko emitovanje kao i preko drugih operatora koji pružaju uslugu distribucije medijskih sadržaja.

Uslovi distribucije iz stava 1. ovog člana regulišu se ugovorom.

Javni medijski srevis ima pravo da mu operator elektronske komunikacione mreže za terestričko emitovanje obezbedi kvalitetan prijem analognog signala za najmanje 90% stanovništva odnosno digitalnog signala za najmanje 95% stanovništva na području na kome se pruža usluga javnog medijskog servisa kao i da mu obezbedi kapacitete multipleksa za emitovanje i distribuciju programa, tehničke uslove za emitovanje u standardnoj i visokoj rezoluciji slike i tehničku podršku za druga tehničko-tehnološka, programska i servisna unapređenja uz plaćanje usluga operatoru elektronske komunikacione mreže za distribuciju i emitovanje programa, u skladu sa ugovorom iz stava 2. ovog člana.

Javni medijski servis stiče pravo pružanja medijskih usluga iz stava 1. ovog člana neposredno na osnovu ovog zakona i nije dužan da pribavi dozvolu za pružanje medijskih usluga u skladu sa zakonom kojim se reguliše oblast elektronskih medija.

2. Organi javnog medijskog servisa

Član 16.

Organi javnog medijskog servisa su Upravni odbor, generalni direktor i Programski savet.

2.1 Upravni odbor

Član 17.

Organ upravljanja javnog medijskog servisa je Upravni odbor koji ima devet članova.

Članove Upravnog odbora imenuje i razrešava Savet Regulatora dvotrećinskom većinom ukupnog broja članova.

Savet Regulatora raspisuje javni konkurs za imenovanje članova Upravnog odbora šest meseci pre isteka mandata članova Upravnog odbora u skladu sa kriterijumima propisanim ovim zakonom.

Članovi Upravnog odbora imenjuju se iz reda uglednih stručnjaka iz oblasti koje su od značaja za obavljanje poslova ustanova javnog medijskog servisa (stručnjaci iz oblasti medija, kulture, menadžmenta, prava i finansija).

Za članove Upravnog odbora RTV-a Savet Regulatora imenuje lica koja žive i rade na području Autonomne pokrajine Vojvodine.

Članovi Upravnog odbora ne mogu biti nosioci javnih funkcija i funkcija u političkoj stranci, zaposleni kod pružaoca medijske usluge, kao ni lica čije bi članstvo u Upravnom odboru moglo da dovede do sukoba interesa u skladu sa propisom koji reguliše sprečavanje sukoba interesa pri obavljanju javne funkcije.

Članovi Upravnog odbora ne smeju obavljati usluge i druge poslove za ustanovu javnog medijskog servisa.

Mandat članova Upravnog odbora je pet godina.

Jedno lice može biti imenovano za člana Upravnog odbora najviše dva puta.

U svom radu članovi Upravnog odbora su samostalni i staraju se o doslednoj primeni zakona.

Regulator bliže uređuje postupak imenovanja članova Upravnog odbora.

Član 18.

Upravni odbor donosi Poslovnik o radu.

Upravni odbor odluke donosi većinom glasova ukupnog broja članova, osim ako je ovim zakonom i Statutom predviđeno da se pojedine odluke donose dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja članova.

Uslove za rad Upravnog odbora obezbeđuje javni medijski servis.

Članovi Upravnog odbora imaju pravo na naknadu za svoj rad u visini prosečne neto zarade u javnom medijskom servisu.

Član 19.

U delokrug rada Upravnog odbora spadaju sledeći poslovi:

- 1) usvaja Statut javnog medijskog servisa, dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja članova;
- 2) usvaja strategiju razvoja javnog medijskog servisa, dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja članova;
- 3) utvrđuje programsku koncepciju javnog medijskog servisa, dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja članova;
- 4) usvaja plan rada;
- 5) usvaja finansijski plan;
- 6) usvaja plan nabavki i plan poslovanja;
- 7) donosi odluku o usklađivanju visine takse;
- 8) imenuje i razrešava generalnog direktora javnog medijskog servisa, dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja članova, a obrazloženu odluku o imenovanju donosi nakon sprovedenog javnog konkursa i čini je dostupnom javnosti;
- 9) imenuje i razrešava glavne i odgovorne urednike, kao i direktore programa, ako su oni predviđeni Statutom, dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja članova, a obrazloženu odluku o imenovanju donosi na predlog generalnog direktora nakon sprovedenog javnog konkursa i čini je dostupnom javnosti;
- 10) daje saglasnost na akt generalnog direktora o sistematizaciji poslova i zadataka i organizaciji rada javnog medijskog servisa;
- 11) donosi investicione planove;
- 12) kontroliše finansijsko poslovanje i imenuje internog revizora, na predlog generalnog direktora;
- 13) vrši nadzor nad zakonitošću obavljanja delatnosti;
- 14) razmatra predloge i preporuke Programskega saveta;
- 15) usvaja izveštaj o radu i poslovanju javnog medijskog servisa i dostavlja ga Narodnoj skupštini, Savetu Regulatoru i obaveštava javnost;
- 16) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.

Upravni odbori RTS i RTV donose zajedničku odluku o sadržaju i formi jedinstvenog obrasca za naplatu takse i jedinstvenog obrasca o oslobođanju plaćanja takse.

Prestanak mandata člana Upravnog odbora

Član 20.

Mandat člana Upravnog odbora prestaje:

- 1) protekom vremena na koje je imenovan;;
- 2) podnošenjem ostavke u pismenoj formi regulatornom telu nadležnom za oblast elektronskih medija;
- 3) razrešenjem iz razloga predviđenih ovim zakonom;
- 4) smrću.

Savet Regulatora bez odlaganja pokreće postupak za imenovanje novog člana Upravnog odbora u slučaju iz stava 1. tač. 1) - 4) ovog člana.

Razrešenje člana Upravnog odbora

Član 21.

Savet Regulatora donosi odluku o razrešenju člana Upravnog odbora:

- 1) ako je zbog bolesti, na osnovu nalaza nadležne zdravstvene ustanove, nesposoban za obavljanje dužnosti člana Upravnog odbora u periodu dužem od šest meseci;
- 2) ako utvrdi da u postupku imenovanja nije dao tačne podatke o sebi;
- 3) ako neopravdano nije prisustvovao na tri sednice Upravnog odbora u toku jedne godine;
- 4) ako postane nosilac javne ili političke funkcije, ili ako se zaposli kod pružaoca medijskih usluga;
- 5) ako je postupao protivno odredbama zakona, Statuta i drugih propisa koji uređuju obavljanje delatnosti ustanove javnog medijskog servisa;
- 6) ako je osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora.

Odluku o razrešenju člana Upravnog odbora, sa obrazloženjem, donosi Savet Regulatora, dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja članova Saveta.

U postupku razrešenja članu Upravnog odbora daje se mogućnost da se izjasni o razlozima za razrešenje.

Član 22.

Sednicama Upravnog odbora prisustvuju, bez prava odlučivanja, generalni direktor, i druga lica na poziv Upravnog odbora.

Lica iz stava 1. ovog člana dužna su da na zahtev Upravnog odbora daju informacije, objašnjenja i stručna obrazloženja o pitanjima koja su na dnevnom redu.

2.2 Generalni direktor

Ovlašćenja

Član 23.

Generalni direktor javnog medijskog servisa:

- 1) zastupa i predstavlja javni medijski servis;
- 2) organizuje i upravlja procesom rada i vodi poslovanje ustanove;

- 3) predlaže Upravnom odboru strategiju razvoja i plan rada;
- 4) izrađuje i predlaže Upravnom odboru, zajedno sa glavnim i odgovornim urednicima, direktorima programa i urednicima organizacionih celina programsku koncepciju kojom se ostvaruje javni interes i odgovara za njeno ostvarivanje;
- 5) predlaže Upravnom odboru uvođenje nove medijske usluge;
- 6) obezbeđuje zakonitost rada i poslovanja;
- 7) odgovara za sprovođenje odluke Upravnog odbora i podnosi Upravnom odboru izveštaje o radu i poslovanju;
- 8) razmatra preporuke Programskega saveta;
- 9) predlaže Upravnom odboru imenovanje i razrešenje glavnih i odgovornih urednika, kao i direktore programa, ako su direktori programa predviđeni Statutom;
- 10) donosi akte o sistematizaciji poslova i zadataka i organizaciji rada javnog medijskog servisa na koja saglasnost daje Upravni odbor;
- 11) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.

Imenovanje i trajanje mandata

Član 24.

Odluku o imenovanju generalnog direktora, sa obrazloženjem, donosi Upravni odbor, dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja članova, nakon sprovedenog javnog konkursa.

Mandat generalnog direktora je pet godina i isto lice može biti imenovano za generalnog direktora najviše dva puta.

Uslovi za imenovanje

Član 25.

Za generalnog direktora može biti imenovano lice iz reda uglednih stručnjaka iz oblasti koje su od značaja za obavljanje poslova ustanove javnog medijskog servisa.

Za generalnog direktora ne može biti imenovano lice koje ne može biti član Upravnog odbora, izuzev zaposlenih kod pružalaca medijskih usluga.

Za generalnog direktora može biti imenovano lice koje ima prebivalište na teritoriji Republike Srbije i državljanin je Republike Srbije, ima visoku stručnu spremu i 10 godina iskustva na rukovodećim poslovima.

Kandidati za generalnog direktora prilikom konkurisanja dužni su da pored dokaza o ispunjavanju uslova dostave program rada i upravljanja ustanovom javnog medijskog servisa za predstojeći period.

Prestanak mandata generalnog direktora

Član 26.

Mandat generalnog direktora prestaje:

- 1) protekom vremena na koje je imenovan;
- 2) podnošenjem ostavke u pismenoj formi Upravnom odboru;
- 3) razrešenjem iz razloga predviđenih ovim zakonom;

4) smrću.

Upravni odbor bez odlaganja imenuje vršioca dužnosti i pokreće postupak za imenovanje novog generalnog direktora u slučaju iz stava 1. tač. 1)-4) ovog člana.

Razrešenje generalnog direktora

Član 27.

Upravni odbor donosi odluku o razrešenju generalnog direktora ako:

- 1) je zbog bolesti, na osnovu nalaza nadležne zdravstvene ustanove, nesposoban za obavljanje funkcije generalnog direktora u periodu dužem od šest meseci;
- 2) utvrdi da u postupku imenovanja nije dao tačne podatke o sebi;
- 3) postupa protivno odredbama zakona, statuta i drugih propisa koji uređuju obavljanje delatnosti ustanove javnog medijskog servisa,
- 4) je osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora.

Odluku o razrešenju generalnog direktora, sa obrazloženjem, donosi Upravni odbor, dvotrećinskom većinom glasova ukupnog broja članova.

U postupku razrešenja generalnom direktoru daje se mogućnost da se izjasni o razlozima za razrešenje.

2.3 Programski savet

Član 28.

Programski savet je savetodavni organ.

Programski savet ima 15 članova koje bira Upravni odbor iz reda stručnjaka u oblasti medija i medijskih poslenika, naučnika, stvaralaca u oblasti kulture i predstavnika udruženja čiji je cilj zaštita ljudskih prava i demokratije.

Članovi Programskog saveta ne mogu biti nosioci javnih i političkih funkcija.

Mandat članova Programskog saveta traje četiri godine i oni ne mogu biti ponovo izabrani.

Član 29.

Članove Programskog saveta RTS-a bira Upravni odbor RTS-a, na predlog odbora Narodne skupštine nadležnog za oblast javnog informisanja.

Članove Programskog saveta RTV-a bira Upravni odbor RTV-a, na predlog odbora Skupštine Autonomne Pokrajne Vojvodine nadležnog za oblast javnog informisanja.

Nadležni odbor skupštine za oblast javnog informisanja predlaže upravnom odboru listu od 30 kandidata za članove Programskog saveta koja odražava teritorijalnu, nacionalnu, versku, polnu i drugu strukturu stanovništva.

Lista kandidata iz stava 3. ovog člana utvrđuje se na osnovu javnog konkursa za izbor članova Programskog saveta.

Javni konkurs iz stava 3. ovog člana raspisuje nadležni odbor skupštine šest meseci pre isteka mandata članovima Programskog saveta koji obavljaju funkciju.

Nadležni odbor skupštine za oblast javnog informisanja utvrđuje listu svih prijavljenih kandidata koji ispunjavaju uslove iz člana 28. st. 2. i 3. ovog zakona, u roku od 30 dana od dana raspisivanja konkursa.

Pravila o sprovođenju konkursa iz stava 5. ovog člana, propisuje se aktom skupštine.

Član 30.

Programski savet stara se o zadovoljenju interesa slušalaca i gledalaca u pogledu programske sadržaje.

Programski savet razmatra ostvarivanje programske koncepcije i razmatra kvalitet programske sadržaje javnog medijskog servisa i u vezi sa tim daje preporuke i predloge generalnom direktoru i Upravnom odboru.

Programski savet, najmanje jednom godišnje, organizuje javnu raspravu o programske sadržaju javnog medijskog servisa u trajanju od 15 dana, a izveštaj o održanoj javnoj raspravi, zajedno sa preporukama za njegovo unapređivanje koje su izražene u toku javne rasprave, podnosi generalnom direktoru i Upravnom odboru.

Programski savet prati sprovođenje programskih načela i obaveza utvrđenih zakonom, a u slučaju njihovog nepoštovanja pisanim putem obaveštava Upravni odbor, generalnog direktora i odgovorne urednike.

Član 31.

Način rada i sredstva za rad Programskog saveta bliže se uređuje Statutom javnog medijskog servisa.

Na pitanja vezana za prestanak mandata člana Programskog saveta shodno se primenjuju odredbe koje se odnose na prestanak mandata generalnog direktora.

3. Statut javnog medijskog servisa

Član 32.

Statut javnog medijskog servisa donosi upravni odbor i na njega saglasnost daje Savet Regulatora.

Statutom se bliže uređuje unutrašnja organizacija, način rada javnog medijskog servisa i njegovih organa, donošenje opštih akata, ovlašćenja u raspolaganju sredstvima kojima posluje, postupak imenovanja generalnog direktora, glavnih i odgovornih urednika i direktora medija i druga pitanja značajna za njegov rad i funkcionisanje.

Statut se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IV. SREDSTVA ZA RAD I FINANSIRANJE JAVNOG MEDIJSKOG SERVISA

1. Sredstva za rad javnog medijskog servisa

Član 33.

Sredstva za rad javnog medijskog servisa čine nepokretne i pokretne stvari (dalje: sredstva) pribavljena od osnivača, stečena kupovinom, pružanjem usluga i prodajom proizvoda ili pribavljena iz drugih izvora.

Sredstva koja javni medijski servis koristi su u svojini Republike Srbije, odnosno Autonomne Pokrajine Vojvodine.

Na pitanja sticanja, opterećivanja ili otuđivanja sredstava javnog medijskog servisa primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje javna svojina.

Član 34.

Javni medijski servis odgovara za obaveze celokupnim svojim sredstvima.

Nad javnim medijskim servisom ne može se sprovesti stečajni postupak.

2. Finansiranje delatnosti javnog medijskog servisa

Član 35.

Republika Srbija obezbeđuje stabilno i dovoljno finansiranje osnovne delatnosti javnog medijskog servisa.

Način i uslovi obezbeđivanja sredstava za finansiranje delatnosti iz stava 1. ovog člana ne smeju uticati na uređivačku nezavisnost i institucionalnu autonomiju javnog medijskog servisa.

3. Izvori finansiranja

Član 36.

Javni medijski servis finansira se iz:

- 1) takse za javni medijski servis;
- 2) iz sredstava budžeta;
- 3) neto koristi od komercijalne eksploatacije sadržaja proizvedenog u okviru osnovne delatnosti;
- 4) komercijalnih prihoda;
- 5) ostalih prihoda.

Prihodi iz stava 1. tač. 1), 2) i 3) predstavljaju državnu pomoć u smislu propisa o kontroli državne pomoći.

3.1 Taksa za javni medijski servis

Član 37.

Osnovna delatnost javnog medijskog servisa finansira se iz takse, u skladu sa ovim zakonom.

Visina takse je jedinstvena na celoj teritoriji Republike Srbije i ne može iznositi više od 500,00 dinara.

Odluku o utvrđivanju visine takse utvrđenu stavom 2. ovog člana, donose Upravni odbori RTS i RTV zajednički, na osnovu analize neto troškova obavljanja osnovne delatnosti javnog medijskog servisa iz člana 3. stav 1 ovog zakona, uzimajući u obzir neto-korist od komercijalne eksploatacije sadržaja proizvedenih u okviru osnovne delatnosti javnog medijskog servisa, najkasnije do 30. juna 2015. godine.

Odluka o utvrđivanju visine takse objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Visina takse usklađuje se, jednom godišnje, na osnovu indeksa rasta potrošačkih cena u Republici Srbiji, prema zvanično objavljenim podacima organa nadležnog za poslove statistike.

Odluku o usklađivanju visine takse donosi Upravni odbor RTS-a u roku od 15 dana od dana objavljivanja Indeksa potrošačkih cena za mesec septembar u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Odluka o usklađivanju visine takse iz stava 6. ovog člana primenjuje se od 1. januara 2017. godine.

Odluka o usklađivanju visine takse objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Obveznik plaćanja takse

Član 38.

Obveznik plaćanja takse je svako fizičko i pravno lice koje je korisnik merila električne energije po stambenoj jedinici, odnosno poslovnom prostoru.

Evidencija o obveznicima plaćanja takse

Član 39.

Javni medijski servis vodi evidenciju obveznika plaćanja takse sa svim ličnim i drugim potrebnim podacima, i to za:

1) fizička lica:

- ime i prezime obveznika;
- jedinstveni matični broj;

- celokupni podaci o adresi stanovanja (naziv naselja, opština, mesto, PTT broj, pak, poštanski rejon, naziv ulice, kućni broj, dopunski kućni broj, ulaz, sprat, broj stana);

- datum evidentiranja obveznika;

- datum izvršenih promena podataka;

- specifična obeležja (vlasnik, korisnik, osnov oslobođanja, oblik plaćanja mesečno ili unapred, iznos zaduženja, kontakt telefon i/ili i-mejl adresa);

- ED broj.

2) pravno lice:

- pun naziv;

- matični broj;

- PIB;

- broj poslovnog računa;

- sedište;

- celokupna adresa;

- odgovorno lice;

- lice za kontakt;

- kontakt telefon ili i-mejl adresa;

- specifična obeležja (vlasnik, korisnik, osnov oslobođanja, oblik plaćanja mesečno ili unapred, iznos zaduženja, kontakt telefon i/ili i-mejl adresa)

- ED broj.

Član 40.

Podaci iz člana 39. ovog zakona prikupljaju se neposredno, na osnovu pisanog zahteva, od obveznika, od privrednih društava za distribuciju električne energije, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, organa poreske uprave Republike Srbije, registra privrednih subjekata, Republičkog katastra nepokretnosti i javnih komunalnih preduzeća.

Jedinstvenom evidencijom podataka o obveznicima zajedno rukuju RTS i RTV.

Način prikupljanja podataka iz stava 1. ovog člana, koji obrađuju organi javne vlasti, propisuje se posebnim aktom koji donosi Vlada.

Obveznik plaćanja takse u obavezi je da javnom servisu prijavi promenu podataka iz člana 39. u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

Javni medijski servis podatke prikupljene iz stava 1. ovog člana može upotrebljavati samo u svrhu zakonom propisane obaveze vođenja evidencije obveznika, obračuna i naplate takse.

Na prikupljanje i druge radnje obrade podataka sadržanih u evidenciji, iz stava 1. ovog člana, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Način plaćanja takse

Član 41.

Taksa se uplaćuje na evidencijski račun kod Uprave za trezor.

Sadržinu i formu obrasca na osnovu kojeg se taksa uplaćuje utvrđuju zajedničkom odlukom RTS i RTV.

Javni medijski servis svakom obvezniku, do kraja tekuće kalendarske godine, dostavlja dvanaest obrazaca za plaćanje takse za narednu kalendarsku godinu.

RTV dostavlja obrazac iz stava 2. ovog člana obvezniku koji je korisnik merila električne energije po stambenoj jedinici, odnosno poslovnom prostoru, koji se nalazi na teritoriji Autonomne Pokrajine Vojvodina.

RTS dostavlja obrazac iz stava 2. ovog člana obvezniku koji je korisnik merila električne energije po stambenoj jedinici, odnosno poslovnom prostoru koji se nalazi van teritorije Autonomne Pokrajine Vojvodina.

Obveznik plaća taksu na mesečnom nivou i to do petog u mesecu za predhodni mesec.

Sredstva prikupljena po osnovu takse uplaćuju se na podračun RTS i RTV otvorenog kod Uprave za trezor.

Sredstva uplaćena na području Republike Srbije van teritorije Autonomne Pokrajine Vojvodina su prihod RTS.

Sredstva naplaćena na području teritorije Autonomne pokrajine Vojvodina raspoređuju se tako da 70% uplaćenih sredstava se raspoređuje RTV a 30% uplaćenih sredstava se raspoređuje RTS.

Za neizvršenje obaveze plaćanja takse, RTS i RTV pokreću postupak naplate u skladu sa zakonom.

Na dospele a neizmirene obaveze obračunava se kamata, u skladu sa zakonom.

Oslobađanje od obaveze plaćanja takse

Član 42.

Od obaveze plaćanja takse oslobađa se fizičko lice, vlasnik merila električne energije, koje živi u jednočlanom domaćinstvu ili je hraničar porodice u višečlanom domaćinstvu, ukoliko je:

- 1) osoba sa invaliditetom sa 100% telesnog oštećenja;
- 2) osoba sa invaliditetom sa manje od 100% telesnog oštećenja, ako joj je, u skladu sa odredbama posebnih propisa, priznato pravo na dodatak za tuđu negu i pomoć;
- 3) lice koje je trajno izgubilo sluh ili slepo lice;
- 4) korisnik prava na novčanu socijalnu pomoć;
- 5) penzioner sa minimalnom penzijom;
- 6) fizičko lice korisnik više merila električne energije, za merilo električne energije u stambenoj jedinici, odnosno poslovnom prostoru, koji se ne koristi.

Od obaveze plaćanja takse oslobađaju se i:

- 1) ustanove koje se u smislu zakona koji uređuje oblast socijalne zaštite smatraju ustanovama za smeštaj korisnika, obrazovno-vaspitne ustanove, zdravstvene ustanove i organizacije osoba sa invaliditetom i preduzeća za radno osposobljavanje i zapošljavanje osoba sa invaliditetom;
- 2) diplomatsko-konzularna predstavništva, pod uslovom reciprociteta.

Pravo na oslobađanje od obaveze plaćanja takse ostvaruje se na osnovu zahteva koji se podnosi na obrascu za oslobađanje od plaćanja takse sa potrebnom dokumentacijom.

Rešenje o oslobađanju obaveze plaćanja takse iz stava 3. ovog člana donosi javni medijski servis u skladu sa zakonom kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Rešenje iz stava 4. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Obrazac za oslobađanje od plaćanja takse jedinstven je i njegovu sadržinu i formu utvrđuju zajedničkom odlukom RTS i RTV.

Potrebna dokumentacija za lica iz stava 1. tač. 1)-4) ovog člana jeste rešenje nadležnog organa.

Potrebna dokumentacija za lica iz stava 1. tačka 5. ovog člana jeste dokaz o visini penzije, dokaz o broju članova domaćinstva i dokaz o statusu hraničara domaćinstva.

Potrebna dokumentacija za lica iz stava 1. tačka 6. ovog člana jeste dokaz o vlasništvu na nepokretnosti, dokaz da niko ne koristi objekat i dokaz o potrošnji električne energije.

Potrebna dokumentacija za ustanove i diplomatsko konzularna predstavništva iz stava 2. tač. 1)-2) ovog člana je izvod iz javnog registra.

Svaka izmena statusa po kome je ostvareno pravo na oslobađanje od obaveze plaćanja takse mora se prijaviti javnom medijskom servisu u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

3.2 Finasiranje iz sredstava budžeta

Član 43.

Deo sredstava za finansiranje osnovne delatnosti javnog medijskog servisa može se obezbediti i iz budžeta Republike Srbije i budžeta Autonomne Pokrajine Vojvodina, i to za projekte:

- 1) proizvodnje, emitovanja i distribucije programa za inostranstvo, programa namenjenih dijaspori, kao i programa namenjenog stanovništvu na teritoriji AP Kosova i Metohije;
- 2) namenjene razvoju novih tehnologija, digitalizacije arhiva, digitalizacije tehnološke opreme, razvoja novih distributivnih servisa u skladu sa mogućnostima koje donosi digitalizacija;
- 3) druge projekte od posebnog društvenog značaja u skladu sa zakonom kojim se reguliše javno informisanje.

Odluku o predlogu projekta donosi upravni odbor javnog medijskog servisa do 1. marta tekuće godine za narednu godinu i dostavlja ga republičkom, odnosno pokrajinskom organu nadležnom za poslove javnog informisanja.

Predlog projekata koji javni medijski servis namerava da realizuje u narednoj godini mora sadržati precizan iznos nedostajućih finansijskih sredstava koji će se finansirati iz budžeta, a koji ne sme da prelazi neto troškove realizacije predviđenog projekta, i koji je sačinjen na osnovu projekcije naplate takse i projekcije ostvarivanja komercijalnih prihoda.

Nakon donošenja akta o budžetu organ nadležan za poslove javnog informisanja na republičkom, odnosno pokrajinskom nivou zaključuje ugovor sa javnim medijskim servisom.

3.3 Neto-korist

Član 44.

Prihodom javnog medijskog servisa smatra se i neto-korist od komercijalne eksploatacije sadržaja proizvedenih u okviru osnovne delatnosti (u daljem tekstu: neto-korist).

Unakrsno objedinjavanje

Član 45.

Sredstva naplaćena od takse i neto-koristi koriste se isključivo za finansiranje osnovne delatnosti javnog medijskog servisa i ne mogu se koristiti za finansiranje komercijalne delatnosti (unakrsno subvencionisanje).

Ako javni medijski servis postupi suprotno zabrani unakrsnog subvencionisanja iz stava 1 ovog člana, Savet Regulatora, na osnovu informacija dobijenih u postupku kontrole koji vrši nad njegovim radom, iz izveštaja Državne revizorske institucije, nezavisnog ovlašćenog revizora ili internog revizora, rešenjem nalaže povraćaj iznosa korišćenog suprotno zabrani unakrsnog subvencionisanja uplatom na poseban za tu namenu otvoren podračun Regulatora.

Uplaćena sredstva iz stava 2. ovog člana, Savet Regulatora vratiće javnom medijskom servisu za finansiranje osnovne delatnosti u sledećoj godini.

Javni medijski servis može zadržati naplaćenu taksu preko iznosa neto troškova obavljanja osnovne delatnosti u iznosu do 10% godišnjim finansijskim

planom proračunatih troškova obavljanja osnovne delatnosti, a sredstva iznad toga, dužan je da uplati na poseban za tu namenu otvoren podračun Regulatora.

Uplaćena sredstva iz stava 4. ovog člana, Savet Regulatora vratiće javnom medijskom servisu za finansiranje osnovne delatnosti u sledećoj godini.

Ukupni godišnji iznos takse planiran za sledeću godinu, umanjiće se za sredstva iz st. 2. i 4. ovoga člana

3.4 Komercijalni prihodi

Član 46.

Komercijalni prihod javni medijski servis ostvaruje obavljanjem komercijalne delatnosti iz člana 3. stav 2. ovog zakona, osim izuzetno u slučajevima iz člana 44. ovog zakona.

Javni medijski servis koristi komercijalne prihode za održavanje i razvoj komercijalne delatnosti izričito navedene i u članu 3. stav 2. ovog zakona a može da ih upotrebi i za sufinansiranje svoje osnovne delatnosti, u skladu sa usvojenim programom rada i finansijskim planom.

Javni medijski servis obavlja komercijalnu delatnost poštujući propise o zaštiti konkurenčije, a posebno ne pruža komercijalne usluge, uključujući i usluge objavljivanja oglasnih poruka ili drugog oblika audio-vizuelne komercijalne komunikacije, po cenama koje su niže od tržišnih, niti pri kupovini prava za prenose sportskih događaja nudi cenu koja je iznad tržišne.

Sredstva pribavljena obavljanjem komercijalne delatnosti ne smeju ugrožavati obavljanje osnovne delatnosti javnog medijskog servisa niti uticati na njegovu nezavisnost.

U slučaju kupovine isključivih prava na emitovanje radijskih, televizijskih ili drugih medijskih sadržaja od izuzetnog značaja, uključujući i prenose sportskih događaja, javni medijski servis je dužan da neiskorišćena prava blagovremeno i na nediskriminoran način ustupi drugim pružaocima odgovarajućih medijskih usluga.

Pravila o ustupanju neiskorišćenih prava na sadržaje iz stava 5. ovog člana, propisuje Savet Regulatora.

Ako Savet Regulatora na osnovu informacija dobijenih u postupku kontrole koju vrši nad radom javnog medijskog servisa utvrdi povrede obaveza iz st. 2. i 5. ovog člana, podneće telu nadležnom za zaštitu konkurenčije, inicijativu za ispitivanje povrede konkurenčije.

3.5 Ostali prihodi

Član 47.

Javni medijski servis može pribavljati sredstva i iz fondova međunarodnih organizacija.

Sredstva pribavljena kao „ostali prihodi“ ne smeju ugrožavati obavljanje osnovne delatnosti javnog medijskog servisa niti uticati na njegovu nezavisnost.

4. Rashodi javnog medijskog servisa

Član 48.

Rashodi javnog medijskog servisa dele se na osnovne, komercijalne i zajedničke rashode.

Osnovni rashodi javnog medijskog servisa su troškovi koji nastaju ili su povezani s obavljanjem osnovne delatnosti javnog medijskog servisa, a komercijalni rashodi javnog medijskog servisa su troškovi koji nastaju ili su povezani s obavljanjem komercijalne i drugih delatnosti koje ne spadaju u osnovne delatnosti javnog medijskog servisa.

Zajednički rashodi javnog medijskog servisa dele se na osnovne ili komercijalne prema srazmeri koja se utvrđuje Statutom javnog medijskog servisa i opštim aktom o finansijskom poslovanju javnog medijskog servisa.

Metodologija praćenja prihoda i rashoda

Član 49.

Javni medijski servis dužan je da izradi metodologiju praćenja direktnih i indirektnih prihoda i rashoda koji se odnose na obavljanje osnovne i komercijalne delatnosti javnog medijskog servisa, koja omogućava da se u poslovnim knjigama direktni i indirektni prihodi, rashodi i poslovni rezultati koji se odnose na obavljanje osnovne delatnosti javnog medijskog servisa, računovodstveno razdvajaju od direktnih i indirektnih prihoda, rashoda i poslovnih rezultata koji se odnose na obavljanje komercijalne delatnosti javnog medijskog servisa.

Način računovodstvenog razdvajanja iz stava 1. ovog člana, javni medijski servis bliže uređuje opštim aktom o finansijskom poslovanju.

Interni revizor javnog medijskog servisa redovno prati primenu odredaba ovoga člana i o tome izveštava Upravni odbor

V. REVIZIJA

Član 50.

Svi obračuni prihoda i rashoda i finansijski izveštaji javnog medijskog servisa podležu periodičnoj i godišnjoj reviziji internog revizora i godišnjoj reviziji od strane nezavisnog ovlašćenog revizora.

VI. IZVEŠTAJ O RADU I POSLOVANJU

Član 51.

RTS i RTV jednom godišnje podnose Narodnoj skupštini, radi razmatranja, a Savetu Regulatora radi informisanja, Izveštaj o radu i poslovanju za prethodnu godinu, sa izveštajem nezavisnog ovlašćenog revizora.

Izveštaj o radu i poslovanju iz stava 1. ovog člana sastavlja se na način da jasno razdvoji osnovnu delatnost javnog medijskog servisa od komercijalne delatnosti, kao i izvore finansiranja tih delatnosti.

VII. PRIMENA ODREDBA DRUGOG ZAKONA

Član 52.

Na pitanja koja se odnose na javni medijski servis a koja nisu regulisana odredbama ovog zakona, primenjuju se odredbe zakona kojim se reguliše oblast javnog informisanja i elektronskih medija.

VIII. NADZOR

Član 53.

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove javnog informisanja.

IX. KAZNENE ODREDBE

Član 54.

Novčanom kaznom u visini od 3.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice koje ne prijavi promenu podataka u skladu sa članom 40. stav 4. ovog zakona.

Novčanom kaznom u visini od 10.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice koje ne prijavi promenu podataka u skladu sa članom 40. stav 4. ovog zakona.

Član 55.

Novčanom kaznom u visini od 3.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice koje ne prijavi promenu podataka u skladu sa članom 42. stav 11. ovog zakona.

Novčanom kaznom u visini od 10.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice koje ne prijavi promenu podataka u skladu sa članom 42. stav 11. ovog zakona.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 56.

Danom stupanja na snagu ovog zakona Radiodifuzna ustanova Srbije, odnosno Radiodifuzna ustanova Vojvodine, osnovane Zakonom o radiodifuziji („Službeni glasnik RS”, br. 42/02, 97/04, 76/05, 79/05 – dr.zakon, 62/06, 85/06 i 41/09), nastavljaju sa radom kao Javna medijska ustanova „Radio televizija Srbije”, odnosno kao Javna medijska ustanova „Radio televizija Vojvodine”.

Danom stupanja na snagu ovog zakona lice imenovano ili izabrano na osnovu odredbi Zakona o radiodifuziji („Službeni glasnik RS”, br. 42/02, 97/04, 76/05, 79/05 – dr. zakon, 62/06, 85/06 i 41/09), nastavlja da obavlja svoju funkciju do isteka mandata na koji je izabранo, odnosno imenovano.

Lice iz stava 2. ovog člana ne može biti ponovo imenovano ako je već imenovano, odnosno izabrano onoliko puta koliko prema ovom zakonu može biti najviše puta imenovano na odgovarajuću funkciju.

Danom stupanja na snagu ovog zakona zaposleni u Radiodifuznoj ustanovi Srbije, odnosno Radiodifuznoj ustanovi Vojvodine nastavljaju sa radom kao zaposleni u Javnoj medijskoj ustanovi „Radio televizija Srbije”, odnosno kao zaposleni u Javnoj medijskoj ustanovi „Radio televizija Vojvodine” na poslovima na kojima su radili.

Član 57.

RTS i RTV su dužni su da u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona usklade svoja akta sa odredbama ovog zakona.

Član 58.

RTS i RTV su dužni da do 1. oktobra 2015. godine formiraju jedinstvenu evidenciju obveznika plaćanja takse i donesu odluku o sadržaju i formi jedinstvenog obrasca za naplatu takse i jedinstvenog obrasca za oslobođanje od takse.

Član 59.

Narodna skupština će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti akt kojim se propisuju pravila o sprovođenju javnog konkursa za izbor kandidata za članove Programskog saveta predviđenog članom 29. ovog zakona.

Vlada će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti akt o načinu prikupanja podataka obveznika plaćanja take predviđenog članom 40. ovog zakona.

Regulator će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti akt kojim će bliže urediti postupak imenovanja članova Upravnog odbora javnih medijskih servisa predviđenog članom 17. ovog zakona.

Član 60.

Vlada će u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona rešiti pitanje raspolaganja nepokretnostima i sredstvima emisione infrastrukture koja koristi RTV na osnovu deobnog bilansa sa RTS objavljenom u Službenom glasniku RS broj 25/06 a nisu obuhvaćena Odlukom Vlade o osnivanju Javnog preduzeća za upravljanje emisionom infrastrukturom („Službeni glasnik RS”, broj 84/09).

Javno preduzeće Emisiona tehnika i veze preuzima u roku iz stava 1. ovog člana, zaposlene Radio televizije Vojvodine, koji obavljaju poslove upravljanja, organizovanja, održavanja i razvoja emisione tehnike i veza.

Član 61.

Odredbe čl. 37–42. ovog zakona primenju se od 1. januara 2016. godine.

Član 62.

Do dana početka primene odredaba iz čl. 37–42. ovog zakona, Javna medijska ustanova „Radio televizija Srbije” i Javna medijska ustanova „Radio televizija Vojvodine”, finansiraju se iz budžeta Republike Srbije.

Budžetska sredstva za rad Javne medijske ustanove „Radio televizija Srbije” i Javne medijske ustanove „Radio televizija Vojvodine”, opredeljuju se na poziciji ministarstva nadležnog za poslove javnog informisanja.

Vlada uredbom bliže uređuje način prenosa sredstava kao i kontrolu korišćenja sredstava.

Vlada donosi uredbu iz stava 3. ovog člana najkasnije 15 dana od dana usvajanja budžeta Republike Srbije.

Član 63.

Danom na stupanja na snagu ovog zakon aprestaju da važe odredbe čl. 76–94. Zakona o radiodifuziji („Službeni glasnik RS”, br. 42/02, 97/04, 76/05, 79/05 – dr. zakon, 62/06, 85/06 i 41/09).

Član 64.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o javnim medijskim servisima sadržan je u odredbi člana 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, kojom je predviđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti javnog informisanja, kao i u odredbi člana 50. stav 2. Ustava Republike Srbije kojom je propisano da se televizijske i radio stanice osnivaju u skladu sa zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Polazeći od značaja koji javni medijski servisi imaju u očuvanju i unapređenju demokratskih vrednosti društva, Strategijom razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji do 2016. godine, koju je usvojila Vlada 2011. godine, predviđeno je da se rad i položaj javnih medijskih servisa reguliše posebnim zakonom u skladu sa evropskim regulatornim okvirom.

Javni medijski servisi u Republici Srbiji osnovani su 2002. godine Zakonom o radiodifuziji i to kao Radiodifuzna ustanova Srbije i Radiodifuzna ustanova Vojvodine. Dva javna medijska servisa počela su sa radom 2006. godine nakon usvajanja akta „Deobni bilans o razgraničenju sredstava, prava i obaveza JP „Radio-televizija Srbije“ između Radiodifuzne ustanove Srbije i Radiodifuzne ustanove Vojvodine na dan 31. decembra 2005. godine”.

Formiranjem Javnog preduzeća za upravljanje emisionom infrastrukturom, oktobra 2009. godine, nepokretnosti i sredstva emisione infrastrukture Radiodifuzne ustanove Srbije postala su deo sredstva tog preduzeća., dok su nepokretnosti i sredstva emisione infrastrukture Radiodifuzne ustanove Vojvodine i dalje deo imovine RDU Vojvodine.

Skoro desetogodišnja primena odredaba Zakona o radiodifuziji koje se odnose na rad javnih servisa, pokazala je da se pojedine odredbe moraju prilagoditi novim tehničkim standardima u ovoj oblasti, da su neka zakonska rešenja neprimenjiva ili nedorečena i da se određeni pojmovi i obaveze moraju preciznije definisati u skladu sa međunarodnim propisima. Važeće odredbe Zakona o radiodifuziji nisu najbolje rešenje za funkcionisanje i opstanak javnog servisa, posebno zbog loše definisanog načina njegovog finansiranja putem naplate radio-televizijske pretplate. Osnovni problem je niska naplata RTV pretplate, što ima za posledicu stalan nedostatak neophodnih sredstava za funkcionisanje javnog medijskog servisa (republičkog i pokrajinskog), tako da je RTS jedan od najsirošnjih javnih medijskih servisa u Evropi. Ekomska kriza i smanjenje platežne sposobnosti stanovništva takođe su doprineli daljem padu naplate RTV pretplate. S druge strane i komercijalni prihodi su zakonom ograničeni. U takvim uslovima ugrožena je društvena funkcija javnog medijskog servisa i doveden je u pitanje kvalitet programskih sadržaja i ostvarivanje javnog interesa.

Predloženim zakonskim rešenjem javnim servisima će se obezbediti potrebni uslovi za kvalitetan rad i stabilan i dovoljan izvor finansiranja. Pri tome se vodilo računa da nezavisnost i samostalnost javnog medijskog servisa ne bude ugrožena načinom njihovog finansiranja kao i da politički, ekonomski i drugi centri moći ne smeju da utiču na njegov rad.

Javni medijski servis mora da ostvaruje javni interes zadovoljavanjem informativnih i komunikacionih potreba pojedinaca i svih građana Republike Srbije.

Pri tome nepristrasnost i nezavisnost informisanja i raznovrsnost sadržaja programa moraju biti u skladu sa najvišim etičkim i međunarodnim standardima .

Zakonom se stvaraju mogućnosti da se javni medijski servisi razvijaju u novom tehnološkom okruženju i da njihovi programi budu dostupni na različitim platformama. Takođe će se obezbediti kontrola rada javnih medijskih servisa, a u finansijskim planovima i izveštajima razdvojiće se prihodi iz budžeta Republike Srbije od komercijalnih i drugih prihoda.

Dokumenta Evropske unije (Rezolucija 2010/2028 Evropskog parlamenta o javnom medijskom servisu u digitalnom dobu) kao i Saveta Evrope (Preporuka br.R (96) 10 o garantovanju nezavisnosti javnog servisa radio-difuzije), jasno opredeljuju da je javni medijski servis bitna institucija svakog demokratskog društva i da oni moraju zadržati dosadašnju ulogu i funkciju bez obzira na izmene u medijskom sektoru, kao i da se adekvatnim regulatornim i drugim merama treba omogućiti da tu ulogu i funkciju i ostvaruju. Posebno se naglašava da se odgovarajućim mehanizmima mora obezbediti:

- nezavisnost javnog medijskog servisa;
- odgovarajući, stabilan sistem finansiranja javnog servisa;
- pristup javnog servisa svim odgovarajućim elektronskim komunikacionim mrežama (zemaljske, satelitske, kablovske, internet i dr.) kako bi njegov programski sadržaj bio dostupan najvećem broju građana, posebno vodeći računa da svoje atraktivne i kvalitetne programske sadržaje čini dostupnim putem interenta, budući da najveći broj mlađih danas pristupa medijima putem te mreže itd.;
- da informativni sadržaji budu pouzdani, blagovremeni i objektivni;
- da javni medijski servis doprinosi razvoju kulture i obrazovanju javnosti, putem visokokvalitetnih programskih sadržaja.

Imajući u vidu navedeno razlozi za donošenje Zakona o javnim medijskim servisima su:

- usklađivanje domaćeg regulatornog okvira sa regulatornim okvirom Evropske unije i njenim pravnim tekovinama kao i sa promenama koje nastaju usled primene tehnoloških dostignuća u oblasti digitalnog prenosa i pristupa programskim sadržajima;
- definisanje javnog interesa koji kroz svoje programske sadržaje ostvaruje javni medijski servis;
- ustanavljanje organa javnog medijskog servisa čijim će se radom omogućiti nesmetano funkcionisanje javnih medijskih servisa;
- regulisanje odnosa i odgovornosti javnog medijskog servisa prema javnosti i stvaranje uslova za transparentnost rada i poslovanja;
- ustanavljanje stabilnog i dovoljnog finansiranja javnog medijskog servisa kao i načina kontrole trošenja stedstava, kako bi se obezbedila puna uređivačka nezavisnost i institucionalna autonomija.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Tekst predmetnog zakona ima 64 člana, podeljenih u deset poglavija: I. Osnovne odredbe; II. Javni interes koji ostvaruje javni medijski servis; III. Ustanove javnog medijskog servisa; IV. Sredstva za rad i finansiranje javnog medijskog

servisa; V. Revizija; VI. Izveštaj o radu i poslovanju; VII Primena odredbi drugog zakona; VIII Nadzor; IX Kaznene odredbe i X Prelazne i završne odredbe.

I. Osnovne odredbe

(čl. 1-6)

Ovim poglavljem definiše se predmet ovog zakona, koji je uređivanje uslova i načina rada i obavljanja delatnosti javnih medijskih servisa (republičkog i pokrajinskog), u skladu sa evropskim standardima i međunarodnim dokumentima u oblasti audiovizuelnih medijskih usluga, precizno regulisanje javnog interesa koji ostvaruje javni servis, izbor organa i delokrug njihovog rada, donošenje podzakonskih akata, obezbeđivanje sredstava za rad i način finansiranja kao i kontrole trošenja sredstava i druga pitanja od značaja za rad i funkcionisanje javnih medijskih servisa (član 1).

Zakonom se osniva ustanova javnog medijskog servisa kao nezavisan i samostalan pravni subjekat koji omogućava ostvarivanje javnog interesa u oblasti javnog informisanja. Osnivaju se dve ustanove javnog medijskog servisa, na republičkom i pokrajinskom nivou, i to kao Javna medijska ustanova „Radio-televizija Srbije” sa sedištem u Beogradu i Javna medijska ustanova „Radio- televizija Vojvodine” sa sedištem u Novom Sadu (član 2).

Precizno je definisana delatnost ustanova javnog medijskog servisa. Napravljena je razlika između osnovne delatnosti, kojom se ostvaruje javni interes, i zbog koje je i formiran javni medijski servis i komercijalne delatnosti, kao sporedne i neobavezne ali moguće delatnosti. Predviđeno je da komercijalna delatnost ne sme ugroziti obavljanje osnovne delatnosti (član 3).

Data su načela na kojima počiva rad javnog medijskog servisa kao što su istinito, nepristrasno, potpuno i blagovremeno informisanje, nezavisnost uređivačke politike, zabrana cenzure, poštovanje profesionalnih kodeksa i standarda, primena međunarodno priznatih normi i principa, a naročito poštovanje ljudskih prava i sloboda i demokratskih vrednosti (član 4).

Zakonom se garantuje institucionalna autonomija i uređivačka nezavisnost javnog servisa, što je jedan od osnovnih preduslova za ostvarivanje njegove uloge (član 5).

Regulisano je da javni medijski servis u ostvarivanju javnog interesa uvažava javnost i za svoje delovanje odgovara javnosti. Predviđeni su i načini na koji javni medijski servis održava odnose sa javnošću, između ostalog to je: učešćem javnosti u unapređivanju radijskog i televizijskog programa; objavljivanjem plana rada, finansijskog plana i izveštaja o radu i poslovanju; podnošenjem izveštaja o radu i poslovanju Narodnoj skupštini i Savetu regulatora; javnošću postupka imenovanja organa; javnošću i kontrolom finansijskog poslovanja itd. (član 6).

II. Javni interes koji ostvaruje javni medijski servis

(čl. 7-11)

U okviru ovog poglavlja precizno se definiše javni interes, koji u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast javnog informisanja, ostvaruje javni medijski servis kroz svoje programske sadržaje.

Javni interes, koji ostvaruje javni medijski servis kroz svoje programske sadržaje, definisan je u 19 tačaka. Predlogom zakona je predviđeno da programski sadržaj treba da doprinese blagovremenom, potpunom, nepristrasnom i profesionalnom informisanju građana, poštovanju osnovnih ljudskih prava i sloboda, demokratskih vrednosti i institucija i unapređivanju kulture javnog dijaloga, podsticanju pluralizma ideja i mišljenja, očuvanju i izražavanju kulturnog identiteta

kako srpskog naroda tako i nacionalnih manjina i etničkih grupa kao i zadovoljavanju potreba u informisanju svih delova društva, bez diskriminacije (član 7).

Radi izvršavanja obaveza u ostvarivanju javnog interesa, javni medijski servis dužan je da uvažava jezičke i govorne standarde, kako većinskog stanovništva tako, u odgovarajućoj srazmeri, i nacionalnih manjina i etničkih grupa, na području na kome se program emituje. Javni medijski servis dužan je da na republičkom, pokrajinskom i lokalnom nivou koristi sve svoje raspoložive kapacitete u cilju ostvarivanja prava svih građana na ravnopravno informisanje, obezbedi korišćenje i razvoj savremenih tehničko-tehnoloških standarda u proizvodnji i objavljinju programa, sarađuje sa drugim javnim medijskim servisima kao i da obezbedi čuvanje radijskog i televizijskog zapisa, kao kulturnog nasleđa od nacionalnog značaja (član 8).

Javni medijski servis dužan je da u programima koristi srpski jezik i cirilično pismo. Predlog zakona predviđa da u programu koji je namenjen pripadnicima nacionalnih manjina i etničkih grupa, nije obavezna upotreba srpskog jezika, ali se ovi programi po potrebi titluju na srpski jezik. Takođe, upotreba srpskog jezika i ciriličnog pisma nije obavezna ni ako se objavljuju filmovi i druga audio-vizuelna dela u izvornom obliku, muzička dela s tekstom koji je pisan na stranom jeziku, ako su programi namenjeni učenju stranog jezika, stranim državljanima ili građanima Republike Srbije koji žive u inostranstvu, a koji te programe ne mogu pratiti na srpskom jeziku, kao i ako je u pitanju verodostojnost informacije, dokument ili izjava u izvornom obliku (član 9).

Odredbe posvećene nezavisnoj produkciji utvrđuju da javni medijski servis obezbeđuje najmanje 10% godišnjeg programskega vremena, ili najmanje 10% godišnjeg programskega budžeta, za audio vizuelna dela evropske nezavisne produkcije, izuzimajući vreme namenjeno za vesti, sportske događaje, igre, reklame, teleteks i televizijsku prodaju. Predviđeno je da se taj ideo dostiže postepeno, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje oblast elektronskih medija. Ova odredbe u potpunosti je usklađena sa Direktivom EU o audio-vizuelnim medijskim uslugama (član 10).

Oглаšavanje na javnom medijskom servisu detaljno je regulisano zakonom kojim se reguliše oblast elektronskih medija. Predlogom zakona je predviđeno da javni medijski servis ima pravo da odbije objavljinjanje oglasnih poruka ako je njihov sadržaj suprotan programskim obavezama utvrđenim zakonom i drugim propisima kojima se uređuju oglasne poruke (član 11).

III. Ustanove javnog medijskog servisa (čl. 12-32)

Poglavlje III tiče se: 1. statusa, programa i nove medijske usluge, 2. organa i opštih akata javnog medijskog servisa i 3. statuta javnog medijskog servisa.

Kao i do sada, RTS i RTV, imaju status pravnog lica (član 12).

Ovim predlogom zakona je predviđeno da RTS proizvodi i objavljuje audio, odnosno audio-vizuelni medijski sadržaj na najmanje dva televizijska i tri radijska programa na teritoriji Republike Srbije, a RTV isto toliko programa na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine. Takođe, oba javna servisa proizvode i objavljuju medijske sadržaje kao elektronsko izdanje na internetu. Predviđeno je da najmanje na jednom radijskom i jednom televizijskom programu, javni medijski servisi moraju pružati opšte medijske usluge, u smislu zakona kojim se reguliše oblast elektronskih medija (član 13).

Nove medijske usluge i procedura njihovog uvođenja definisani su ovim predlogom zakona. U cilju unapređenja programskih sadržaja predviđeno je da javni

medijski servis može započeti pružanje nove medijske usluge radija, televizije ili audio, odnosno audio-vizuelne medijske usluge na zahtev, ako se ta usluga značajno razlikuje od usluga koje ustanova javnog medijskog servisa pruža u pogledu sadržaja, oblika tehničke upotrebljivosti i pristupa ili ukoliko je ta medijska usluga namenjena značajno drugaćoj grupi korisnika. Nakon sprovedene zakonske procedure, Upravni odbor javnog medijskog servisa donosi odluku o uvođenju nove medijske usluge (član14).

Javni medijski servis ne pribavlja dozvolu za pružanje medijskih usluga. Javni medijski servis ima pravo da neposredno, na osnovu ovog zakona, pruža audio-vizuelne medijske usluge preko operatora elektronske komunikacione mreže za zemaljsko emitovanje, kao i drugih operatora koji pružaju uslugu distribucije medijskih sadržaja. Uslovi distribucije regulišu se ugovorom, a javni medijski servis ima pravo da mu operator elektronske komunikacione mreže za zemaljsko emitovanje obezbedi kvalitetan prijem analognog signala za najmanje 90% stanovništva, odnosno digitalnog signala za najmanje 95% stanovništva na području na kome se pruža usluga javnog medijskog servisa, kao i da mu obezbedi kapacitete multipleksa za distribuciju programa i tehničke uslove za emitovanje, uz naknadu stvarnih, nekomercijalnih troškova distribucije. Javni medijski servis ne pribavlja dozvolu za pružanje medijskih usluga (član 15).

Organji i opšti akti javnog medijskog servisa su Upravni odbor, generalni direktor i Programski savet (član 16).

Organ upravljanja javnog medijskog servisa je Upravni odbor koji ima devet članova čiji mandat traje pet godina (član 17).

Predlog zakona utvrđuje način imenovanja, delokrug rada, prestanak mandata i razrešenje članova Upravnog odbora (čl. 18-22).

Predmetnim zakonom je detaljno regulisan rad i ovlašćenja generalnog direktora. Regulisano je da odluku o imenovanju generalnog direktora donosi Upravni odbor javnog servisa, dvotrećinskom većinom ukupnog broja članova, nakon sprovedenog javnog konkursa. Mandat generalnog direktora traje pet godina i može se samo još jednom ponoviti. Predlogom zakona su regulisani uslovi za imenovanje, prestanak mandata i razrešenje, kao i ovlašćenja generalnog direktora (čl. 23-27).

Programski savet je predviđen kao savetodavno telo u okviru javnog servisa. Programske savete imaju 15 članova koji bira Upravni odbor javnog servisa na predlog odbora nadležnog za oblast informisanja Narodne skupštine Republike Srbije za RTS, odnosno na predlog odbora nadležnog za informisanje Skupštine Autonomne pokrajine Vojvodine za RTV. Zakonom je predviđen delokrug rada, sastav, način izbora i sredstva za rad Programskega saveta Način rada i sredstva za rad Programskega saveta bliže se uređuje Statutom javnog medijskog servisa (čl. 28-31).

Statut javnog medijskog servisa donosi Upravni odbor i na njega saglasnost daje Regulator. Statutom se bliže uređuje unutrašnja organizacija, način rada javnog medijskog servisa i njegovih organa, donošenje opštih akata, ovlašćenja u raspolaganju sredstvima kojima posluje, postupak imenovanja generalnog direktora, glavnih i odgovornih urednika i direktora medija i druga pitanja značajna za njegov rad i funkcionisanje. Statut se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije“ (član 32.).

IV. Sredstva za rad i finansiranje javnog medijskog servisa (čl. 33 -49)

U ovom poglavlju definisano je da sredstva za rad javnih medijskih servisa čine nepokretne i pokretne stvari, pribavljena od osnivača, stečena kupovinom, pružanjem usluga i prodajom proizvoda ili pribavljena iz drugih izvora. Sredstva koja

koristi javni medijski servis u svojini su Republike Srbije, odnosno Autonomne pokrajine Vojvodine. U vezi sa pitanjima sticanja, opterećivanja ili otuđivanja sredstava javnog medijskog servisa, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje javna svojina (član 33).

Javni medijski servis odgovara za obaveze celokupnim svojim sredstvima, a nad javnim medijskim servisom se ne može sprovesti stečajni postupak (član 34).

Republika Srbija obezbeđuje stabilan i dovoljan izvor finansiranja osnovne delatnosti javnog medijskog servisa. Način i uslovi obezbeđenja tih sredstava ne smeju uticati na uređivačku nezavisnost i institucionalnu autonomiju javnog medijskog servisa (član 35).

Javni medijski servis se u skladu sa opredeljenjima utvrđenim Strategijom razvoja sistema javnog informisanja u Republici Srbiji do 2016. godine finansiraju iz takse za javni medijski servis, iz sredstava budžeta, neto koristi od komercijalne eksploracije sadržaja proizvedenog u okviru osnovne delatnosti, komercijalnih prihoda i ostalih prihoda (član 36).

Visina takse je jedinstvena na celoj teritoriji Republike Srbije i ne može biti veća od 500,00 dinara. Odluku o visini takse donose upravni odbori RTS i RTV zajednički na osnovu analize neto troškova obavljanja osnovne delatnosti najkasnije do 30. juna 2015. godine. Visina takse u narednim godinama će se usklađivati sa porastom Indeksa potrošačkih cena za mesec septembar u godini u kojoj se usklađuje. Odluku o usklađivanju donosi Upravni odbor RTS i objavljuje u „Službenom glasniku RS“. Ta odluka počinje da se primenjuje od 1. januara 2017. godine (član 37).

Obveznik plaćanja takse je svako fizičko i pravno lice koje je korisnik merila električne energije po stambenoj jedinici, odnosno poslovnom prostoru. (član 38).

Javni medijski servis vodi evidenciju obveznika plaćanja takse sa svim ličnim i drugim podacima predviđenim zakonom (član 39).

Predlogom zakona predviđa se od kojih organa i na koji način se prikupljaju podaci za formiranje baze podataka. Zakonom je takođe regulisano da jedinstvenom bazom podataka o obveznicima zajedno rukuju RTS i RTV. Obveznik plaćanja takse u obavezi je da javno servisu prijavi svaku promenu podataka koja se vodi u evidenciji. Podaci u evidenciji koriste se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti. Način prikupljanja podataka uređuje Vlada posebnim aktom (član 40).

Predlogom zakona je precizno utvrđen način plaćanja takse. Propisano je da se taksa uplaćuje na dva odvojena računa RTS i RTV, s tim da se 30% sredstava uplaćenih na račun RTV automatski usmeravaju na račun RTS. Za neizvršavanje obaveze plaćanja takse RTS i RTV pokreću postupak naplate u skladu sa zakonom (član 41).

Predlogom zakona je detaljno predviđeno koja fizička i pravna lica su oslobođena plaćanja takse. U prvom redu vodilo se računa o invalidima i socijalno ugroženim pojedincima i domaćinstvima. Precizno je regulisan način oslobođanja od plaćanja takse (član 42).

Drugi dozvoljeni oblik finansiranja javnih servisa iz javnih prihoda je budžetsko finansiranje. Predlogom zakona predviđeno je da se deo sredstava za obavljanje osnovne delatnosti javnog medijskog servisa može obezbediti iz budžeta Republike Srbije. Predlogom zakona je precizno navedeno u kojim slučajevima se mogu dobiti sredstva iz budžeta Republike Srbije. Konačnu odluku o dodeli tih sredstava donosi Vlada (član 43).

Prihodom javnog medijskog servisa smatra se i neto-korist od komercijalne eksploatacije sadržaja proizvedenih u okviru osnovne delatnosti jer je proizvodnja tog sadržaja finansirana iz sredstava koju plaćaju građani pa je to i razlog zašto se neto-korist mora vratiti za finansiranje osnovne delatnosti (član 44).

Predlogom zakona predviđa da se sredstva iz javnih prihoda isključivo mogu koristiti za finansiranje osnovne delatnosti javnog medijskog servisa i da se ne mogu koristiti za finansiranje komercijalne delatnosti. Ukoliko postoji sumnja, na osnovu informacija dobijenih u nadzoru, da su se sredstva iz javnih prihoda koristila za komercijalnu delatnost, Savet regulatora podneće telu nadležnom za kontrolu državne pomoći zahtev za pokretanje postupka naknadne kontrole. Ukoliko telo nadležnom za kontrolu državne pomoći utvrdi da su sredstva korišćena na nedozvoljen način, doneće rešenje o povraćaju dodeljenog iznosa državne pomoći na poseban račun Regulatora. Uplaćeni iznos sredstava Regulator vraća javnom servisu u sledećoj godini za finansiranje osnovne delatnosti. Zakonom je takođe predviđeno da javni medijski servis može zadržati naplaćenu taksu preko iznosa neto troškova obavljanja osnovne delatnosti u iznosu od 10%, a sredstva iznad toga dužan je da uplati na poseban račun Regulatora. Uplaćeni iznos sredstava Regulator vraća javnom servisu u sledećoj godini za finansiranje osnovne delatnosti. Ukupan godišnji iznos takse za sledeću godinu umanjiće se za sredstva koja su vraćena javnom servisu sa posebnog računa Regulatora (član 45).

Predlogom zakona je predviđeno da javni medijski servisi mogu ostvarivati prihode i obavljanjem komercijalne delatnosti. Prihodi ostvareni obavljanjem komercijalnih delatnosti mogu se koristiti i za obavljanje osnovne delatnosti. Javni servisi obavljaju komercijalnu delatnost poštujući propise o zaštiti konkurenčije i pružaju usluge audiovizuelne komercijalne komunikacije po cenama koje nisu niže od tržišnih. Sredstva pribavnjena obavljanjem komercijalne delatnosti ne smeju ugrožavati osnovnu delatnost javnog servisa niti uticati na njegovu nezavisnost. Savet regulatora donosi pravila o ustupanju neiskorišćenih prava javnih servisa na emitovanje medijskih sadržaja od izuzetnog značaja (član 46).

Pored prihoda iz javnih sredstava i komercijalnih prihoda javni medijski servis može ostvarivati prihode i iz fondova međunarodnih organizacija. Sredstva pribavnjena na ovaj način ne smeju ugrožavati obavljanje osnovne delatnosti javnog servisa niti uticati na njegovu nezavisnost (član 47).

Predlogom zakona se predviđa i vrsta rashoda javnih medijskih servisa. Rashodi javnog servisa dele se na javne, komercijalne i zajedničke (član 48).

Predviđena je obaveza javnog medijskog servisa da izradi metodologiju praćenja direktnih i indirektnih prihoda i rashoda koji se odnose na obavljanje njihove osnovne i komercijalne delatnosti. Javni medijski servis donosi akt kojim se bliže uređuje vođenje razdvojenog računovodstva za osnovnu i komercijalnu delatnost. Interni revizor prati primenu ovog akta i o tome podnosi izveštaj Upravnom odboru javnog medijskog servisa (član 49).

V. Revizija

(član 50)

Ovo poglavlje utvrđuje da obračuni prihoda i rashoda i finansijski izveštaji javnog medijskog servisa podležu periodičnoj i godišnjoj reviziji internog revizora, kao i godišnjoj reviziji od strane nezavisnog ovlašćenog revizora (član 50).

VI. Izveštaj o radu i poslovanju

(član 51)

RTS i RTV su u obavezi da jednom godišnje podnesu Narodnoj skupštini Republike Srbije i Regulatornom telu za elektronske medije Izveštaj o radu i poslovanju za predhodnu godinu. Uz Izveštaj obavezno se prilaže i izveštaj nezavisnog ovlašćenog revizora. Izveštaj o radu i poslovanju za predhodnu godinu RTS iRTV, razmatra Narodna skupština. Izveštaj se satavlja na način da se jasno razdvoji osnovna delatnost od komercijalne delatnosti javnih servisa, kao i da se jasno vide izvori finansiranja tih delatnosti (član 51).

VII. Primena odredaba drugog zakona

(član 52)

Predviđeno je da se na pitanja koja se odnose na javni medijski servis, a koja nisu regulisana odredbama ovog zakona, primenjuju odredbe zakona kojim se reguliše oblast javnog informisanja i elektronskih medija (član 52.).

VIII. Nadzor

(član 53)

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona vršiće ministarstvo nadležno za poslove javnog informisanja (član 53).

IX. Kaznene odredbe

(čl. 54-55)

U glavi Kaznene odredbe predviđene su prekršajne odredbe za fizička i pravna lica koja javnom servisu ne prijave promenu podataka koja se vodi u Evidenciji o obveznicima plaćanja takse kao i prekršajne odredbe za fizička i pravna lica koja javnom servisu ne prijave promenu podataka na osnovu kojih su oslobođeni plaćanja takse.

X. Prelazne i završne odredbe

(čl. 56-64)

Danom stupanja na snagu ovog zakona predviđeno je da Radiodifuzna ustanova Srbije, odnosno Radiodifuzna ustanova Vojvodine, nastavljaju sa radom kao Javna medijska ustanova „Radio televizija Srbije”, odnosno kao Javna medijska ustanova „Radio televizija Vojvodine”. Lice imenovano ili birano na osnovu odredbi Zakona o radiodifuziji, nastavlja da obavlja svoju funkciju do isteka mandata na koji je birano, odnosno imenovano, a ne može biti ponovo imenovano na funkciju, ako to nije u skladu sa odredbama zakona. Zaposleni u Radiodifuznoj ustanovi Srbije, odnosno Radiodifuznoj ustanovi Vojvodine nastavljaju sa radom kao zaposleni u Javnoj medijskoj ustanovi „Radio televizija Srbije”, odnosno kao zaposleni u Javnoj medijskoj ustanovi „Radio televizija Vojvodine” na poslovima na kojima su radili (član 56).

Oba javna servisa dužna su da u roku od tri meseca, od dana stupanja na snagu ovog zakona, usklade svoja akta sa odredbama ovog zakona (član 57).

RTS i RTV su dužni da do 1. oktobra 2015. godine formiraju jedinstvenu evidenciju obveznika plaćanja takse i donesu odluku o sadržaju i formi jedinstvenog obrasca za naplatu takse i obrasca za oslobođanje od plaćanja takse, kao bi se od 1. januara 2016. godine mogao primenjivati sistem naplate takse za finansiranje javnih servisa (član 58).

Da bi javni servis mogao formirati bazu podataka o obveznicima plaćanja takse, Vlada će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti akt o načinu prikupljanja podataka, koji su zakonom predviđeni, radi formiranja evidencije obveznika plaćanja takse (član 59).

Predviđeno je i da će Vlada u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona rešiti pitanje raspolaganja nepokretnostima i sredstvima emisione infrastrukture koja koristi RTV, na osnovu deobnog bilansa sa RTS, a koja nisu obuhvaćena Odlukom Vlade o osnivanju Javnog preduzeća za upravljanje emisionom infrastrukturom. Predviđeno je da Javno preduzeće emisiona tehnika i veze preuzme zaposlene RTV koji obavljaju poslove upravljanja, organizovanja, održavanja i razvoja emisione tehnike i veze (član 60).

Odrebom člana 61. Predloga zakona predviđeno je da odredbe čl. 31-42. primenjuju od 1. januara 2016. godine (član 61).

Do dana uvođenja takse kao načina finansiranja rada javnih medijskih servisa isti će se finansirati iz budžeta Republike Srbije. Budžetska sredstva potrebna za rad javnih medijskih servisa opredeljivaće se na poziciji ministarstva nadležnog za poslove javnog informisanja. Vlada će Uredbom bliže urediti način prenosa i kontrolu korišćenja sredstava najkasnije 15 dana od dana usvajanja budžeta Republike Srbije (član 62).

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 76. do 94. Zakona o radiodifuziji („Službeni glasnik RS”, br. 42/02, 97/04, 76/05, 79/05 - dr. zakon, 62/06, 85/06 i 41/09) (član 63).

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” (član 64).

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbiti u budžetu Republike Srbije za 2015. godinu sredstva za redovno finansiranje osnovne delatnosti javnih medijskih servisa.

Takođe za sprovođenje ovog zakona biće potrebno obezbiti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije za 2014. godinu i u budžetu Republike Srbije za 2015. godinu sredstva koja bi javni servisi ostvarili da danom stupanja na snagu ovog zakona nisu stavljene van snage odredbe Zakona o radiodifuziji kojima je propisano plaćanje radiotelevizijske pretplate.

U vezi člana 60. Nacrta zakona o javnim medijskim servisima napominjemo da će Javno preduzeće Emisiona tehnika i veze preuzeti 14 zaposlenih od Radio televizije Vojvodina i za njihove zarade nije potrebno obezbiti sredstva u Budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se donošenje Zakona o javnim medijskim servisima po hitnom postupku zbog potrebe usaglašavanja medijske regulative Republike Srbije sa propisima Evropske unije u ovoj fazi postupka pridruživanja. Eksplanatorni i bilateralni skrininzi za poglavља 2, 8, 10 i 23 su završeni i za nastavljanje daljeg procesa pridruživanja neophodno je imati usklađene medijske propise sa evropskom regulativom. Takođe i pristup fondovima EU, u okviru projekta Kreativna Evropa uslovjen je donošenjem nove medijske regulative.

Imajući u vidu napred navedeno, smatramo da su se stekli uslovi da se Zakon o javnom informisanju i medijima doneše po hitnom postupku.